

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékire.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

Szombat, november 12.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Deák Ferencz-utca 12. szám.

HIRDETÉSEK DIJA:

Negyzsög centiméterenként 8 fillér.

*parancs és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttár megállapodás szerint.

A magyar ipar védelme.

Torda, nov. 10.

Mig a magyar törvényhozás az ország gazdasági politika és a vámkérdés sorsát elintézi: igyekezzünk megteremteni a magyar ipar védelmét. Mikor az a nagynevű gárda, melynek élén gróf Batthyány Kázmér, Deák Ferenc, gróf Teleki László és Kossuth Lajos állottak — hatvan évvel előbb Pozsonyban megalakította az »Országos Védő Egyesületet«; — alkotásukkal a magyar ipar fejlesztésének fényes korszakát élte át az akkori nemzedék.

Ezt a fényes korszakot új életre akarja ébreszteni a folyó év tavaszán Budapesten megalakított — »Magyar Védő Egyesület«, melynek élén gróf Somssich Tihamér és Dobiecski József állanak, s melynek alapszabályai a 76.608—1904. III. a. számú belügyminiszteri jóváhagyási záradékkal ellátva kibocsátottak.

A központi vezetőség — zajtalanul de öntudatosan és hazafias lelkesedéssel kezdette meg működését, s a magyar társadalomtól várja most, hogy a vidéki osztályok szervezését fokozódó lelkesedéssel — a nagy elődök példájára — országsszerte teremtsék meg.

Vajha e hazafias akció iránt ébredező lelkesedés ne múnék el az ismeretes szalmaláng tünetével!

Vajha a magyar társadalom végre valamára okunla a multak tapasztalásain és ébredne fel benne a kötelesség érzetének ama tudása, mely más államokban az ipar védelmével már nem csupán az alig utólrérhető sikereket érte el, hanem az éber hazafiság és a nemzeti jellegűbb való ragaszkodás által a nemzetgazdaságokban hatalmas fejlődést és közvagyonosodást eredményezett.

Az 1844-iki »Országos Védő Egyesület« rövid, de fényes történetében — az egyesület hatása alatt az országban 156 új gyár és iparvállalat keletkezése tett tanúságot arról a hatalmas lendületről, mely az iparfejlesztés terén észlelhető volt s a mellett a nemzeti lelkesedés igen rövid idő

alatt 145 vidéki osztály szervezését hozta létre.

Ezt a meglepő eseményt igen találóan jellemzi az események történetírója, midőn ezeket írja:

»Fényes bizonyíték, hogy erős akarat és jóindulatú rokonszenv kevés eszközzel is igen sokat tehet a magyar iparfejlesztés terén.

Ez irányította a jelen kor lelkes gárdáját is, hogy társadalmi uton akar a magyar ipar védelmére kelni. A nagynevű elődök példáját állította maga elé és azok nyomdokait óhajtja követni, azok sikereiből merítsük hát mi is lelkesítő és buzdító erőt, hogy a kitartó munkásságra sorakozhassunk.

Ki ne érezné az ipar és kereskedelem pangását? S ki az, a ki nem látja, hogy az állam, bár érzi az erőforrások gyengülését: nem képes védelmet nyújtani a magyar iparnak?

Itt az ideje tehát a társadalom tetteire keltésének, — szervezzünk a »Magyar Védő Egyesület«-nek vidéki osztályokat.

Mi a célja a »Magyar Védő Egyesület«-nek? Mi lehet egyéb, mint a hazafias társadalom minden tényezőjének egyesítése, hogy a hazai ipari és mezőgazdasági termelést a külföldi versenyrel szemben megvédje és fejlessze.

Célja, hogy társadalmunk szervezett erejével hazai iparunk használható munkáját, a külföldi ipar tulnyomó versenyével szemben ne csak védje, de erősítse és fejlessze is! E célt azonban csak úgy érhetjük el, ha a fogyasztó és vásárló közönség szintén átérti a nagy elődök buzdító és hazafias lelkesedését s a társadalom minden tagja erős elhatározással óhajtja megvédeni a magyar ipart és mindenki erkölcsi kötelességének fogja tartani: hogy mindama szükségleteit, melyeket a hazai gyár- és kisipar termékeiből beszerezni és fedezni lehet, csakis ezekből fogja kielégíteni.

Elérjük e célt, mindannyian belátjuk, hogy csak tőlünk függ, hogy többet nem áldozunk a külföldi iparának.

A »Magyar Védő Egyesület« áldásos munkáját meg kell hogy

győzzön mindenkit arról, hogy az Egyesület védelme alatt a honi ipar és kereskedelem fel fog lendülni s meg fog szünni a százszekre kíváncslása — mert a tisztességes munka áldása édes hazánkban is meg fogja teremteni a jólét erkölcsi erejét.

Az öntudatos nemzetnek van erkölcsi sulya — s a »Magyar Védő Egyesület« ezen erkölcsi alapra építi jövőjét!

A »Védő Egyesület« zászlaja alá kell sietnie, nemcsak a magyar társadalomnak, hanem a hazai iparosok és kereskedőknek egyaránt.

Ismerje meg mindenki az Egyesület — »védőjegyző«-t, a kirakati »védőtáblá«-kat és a magyar iparos dolgozók a »védőjegy«-t, oltalma alatt, a kereskedő szerezzék meg az Egyesület »védőtáblá«-ját s a fogyasztó és vásárló közönség csak azon beszerzési forrásokból vásároljon, melyeknél az árukat »védőjegy«-ekkel ellenőrzik.

Ha a szabályt mindenki megtartja, akkor a magyar ipari gyártmányok kiszorítják a haza területéről a külföldit.

Ime, csak ennyiből áll a magyar ipar védelme!

Hogy azonban a siker teljes legyen, a legszebb hivatás a magyar nőkre vár. Hazánk honleányai lehetetlen, hogy ne tudnának lelkesedni oly ügyért, mely a nemzet jólétét és az ország közvagyonosodását célozza!

A magyar nőknek szintén át kell érezniük, hogy a »Magyar Védő Egyesület« céljának megvalósításáért honleányi kötelességük sikra szállani.

Harmath Domokos.

Apponyi büne...

— Országgyűlés. —

A képviselőház ülése.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, nov. 11.

A folyósón — ott a helyzet képe. Nyugtalan, ideges embercsoportok áldogálnak az egyes szövegletekben s most már az ellenzék teljesen izolálódik a kormány-pártiaktól. A nagy összecsapás előtt vége a barátkozásnak...

Az ellenzéken Apponyi és Polónyi Géza a tegnapi ülés végén lejártszódtott je-

lenetekről vitakoznak. A nemzeti párt vezére szerint kár volt tegnap effélt csinálni a miniszterelnök felszólalása megakadályozására, mert ha valamely kérdésben a házszabályok nem intézkednek, akkor az elnök értelmezése a döntő. Ebben a kérdésben a függetlenségi párt részéről a mai ülés elején felszólalások lesznek.

A hangulat olyan, hogy beállhatnak a viharok. Tiszta gárdája is harcrakészen várakozik.

Előbb azonban Apponyi intézett el ügyet, volt párthívével, az új-párti Hock Jánossal...

Részletes tudósításunk a következő: Előnk: Perczel Dezső. Felolvassák a tegnapi ülés jegyzőkönyvét.

Jegyzőkönyvi vita.

Károly József: Tegnap az ülés végén a házszabályok alkalmazása tárgyában folyt vitához fel akart szólni és ezt a kérelmét a soros ellenzéki jegyző által tolmácsolatta is az elnöknek. Az elnök azonban nemcsak, hogy alkalmat nem adott arra, hanem a jegyzőnek kerekén megtagadta a kérelem teljesítését. Kéri a jegyzőkönyvbe ezen esetet felvétni.

Előnk: Tiltakozik a házszabályok félremagyarázása miatt. A jegyző tényleg szölt neki, hogy Károly beszélni akar, de akkor már nagyon későn volt és azért nem engedte meg. (Helyeslés a jobboldalon.)

Károly József: A házszabályokkal igazolja, hogy az elnök túllépte a hatáskörét és kéri a jegyzőkönyv kiigazítását.

Lengyel Zoltán: A házszabályokhoz kér szót.

Károly József: Előbb én jövök. (Nagy zaj. Derűtlenség a jobboldalon.)

Előnk: Először a jegyzőkönyvet kell hitelesíteni, azután szabad a házszabályokhoz szólni.

Lengyel Zoltán: A jegyzőkönyvhöz is akar szólni. Nincs igaza az elnöknek, mikor a képviselőket el akarja tüni a házszabályok biztosítóitól. Már pedig a házszabályokhoz való felszólalás bármikor és bárkinek meg van engedve, nem kell ehhez a ház bejegyzését kikérni.

Előnk: Csak azt jegyzi meg, hogy Lengyel Zoltán magyarázata a permanens ülések mellett szól. (Zajos derűtlenség a jobboldalon.)

Gajary Géza: Ezt megjegyezzük magunknak. (Nagy zaj.)

Előnk: Felteszi a kérdést, mire a ház többsége a jegyzőkönyvet eredeti szövegében hitelesíti.

Károly József: A házszabályokhoz kér szót és azt állítja, hogy a miniszterelnöknek nem volt joga tegnap felszólalni, mert a 48-iki törvények megengedik a minisztereknek ugyan bármikor felszólalhatni, de ezen jog csak olyan esetekben illetik meg a minisztereket, ha egy törvényjavaslatnak tárgyalásáról van szó. Jelen esetben pedig egy oly indítványt tárgyal a ház, a melyet

egy képviselő nyújtott be és nem képez törvényjavaslatot, a melyet a miniszterelnök tartozna megvédeni. Fgyelmezteti a többséget, hogy ez törvénytelen eljárás volt és megtörténtének esetleges helyeslése veszedelmes precedenst alkotna.

Előnk: Bemutatja a beérkezett irományokat, amelyeket előzetes tárgyalásra a bizottsághoz utasítanak.

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter: Beterjeszti az 1905 évben kiállítandó újoncok behívásának megállapításáról és azok megajánlásáról szóló két törvényjavaslatot, melyeknek a véderő bizottsághoz leendő utasítását kéri.

Vancsó Gyula az igazságügyi bizottság elnöke: Beterjeszti az 1899. évi 48. t.-c. hatályának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatra vonatkozó bizottsági jelentést.

Ugron János a szárszámadási bizottság elnöke: Beterjeszti a ház pénztárának rovatolásáról szóló bizottsági jelentést.

Maróthy László a mentelmi bizottság elnöke: több képviselő mentelmi ügyére vonatkozó bizottsági jelentést terjeszt be.

Személyes kérdések.

Polónyi Géza: Tegnap Hock János egyenesen felhívta őt, hogy nyilatkozzék a választási reformra vonatkozólag a miniszterelnökkel folytatott megbeszélésről, illetve létre jött megállapodásról. Ki kell jelentenie, hogy semmiféle titkos megállapodás nem jött létre a miniszterelnök és a függetlenségi párt megbízottai között, hanem a párt részéről kiiktatót megbeszéltek...

Hentaller Lajos: Csak a maguk szakállára tárgyalnak, nem megbízásból. (Mozgás.)

Polónyi Géza: A közbeszóló képviselő is hozzájárult a megbízottak előterjesztéséhez. Tehát a megbízottak csak előzetesen tárgyaltak a miniszterelnökkel. Külömben is a miniszterelnök a választási jog reformjára nem a párt megbízottainak, hanem Kossuth Ferenc beszédére tett ígéretet arra, hogy a választási reformot oly időben alkotja meg, hogy az új választások már az új választási törvény alapján fognak megtörténni. A miniszterelnök azt is mondotta, hogy ígérete csak abban az esetben áll fenn, ha váratain események nem történnek s a háznak időelőtti feloszlata szükségessé nem válik. Polónyi azt hiszi, hogy ezt a lehetőséget most szándékosan idézi elő, csak hogy kibujhassék ígéretének teljesítése alól.

Apponyi Albert gróf személyes kérdésben szőla fel, hogy Hock János tegnapi megjegyzéseire válaszoljon, Hock tegnap említtette, hogy Apponyi nem volt elég energikus Tiszta kormányra jutásában. Igaz, ugyan, hogy ő nem vett részt azon, a Nagy Ferenc lakásán tartott értekezleten, mely Tiszta ellen irányult, de nem is vehetett részt, mert abban az időben a ház elnöke volt és így egy politikai csoportnak tagja sem lehetett. Elisméri különben Apponyi, hogy már akkor hamis szituációban volt, de hogy miért nem vonta le már akkor a helyzetből a következményeket, azt most nem akarja fejtegetni, annál kevésbbé, mert

TÁRCA.

Almanach 1905-re.*

Könyvnek a magyar irodalomban még aligha volt hasonló népszerűsége, mint az Egyetemes Regénytár Almanach-jának. November hónap közepe fele, amikor megjelen, lesi és várja az egész irodalomért lelkesedő magyar közönség és kiki keresi, aztán megtalálja az ő kedvelt íróit. S találják, hogy mi lesz az előszónak, amit Mikszáth, a szerkesztő ír, a tanulsága? Mert, hogy abban leszűrve, édes humor mezébe öltözködvé, meglesz az elmúlt esztendő irodalmának etikai méltatása, némely böbes tanácsosul fűszerezve, ami a jövő esztendő irodalmának szól: az bizonyos. Így aztán az Egyetemes Regénytár Almanach-ja szívesen látott, örömteljesen üdvözölt vendég, aki azzal is különb a többinél, hogy nem fogyaszt, de igenis gyarapítja a magyar háznak szellemi kincseit. S elvisz magával vendégségbe egy egész sor magyar írókat: a régibebeket, akik a háziak szeretetében már bennlaknak és újakat, akik most jelentik be igényüket erre a szeretetre. Az idén a következők érkeznek: Mikszáth Kálmán, Szabóné Nográl Janka, Andor József, Lőrinczy György, Zöldi Márton, Ambrus Zoltán, Jakab Ödön, Sas Ede, Pekár Gyula, Szomaházy István, Gárdonyi Géza, Abonyi Árpád, Nagy Endre, Erdős Renée, Szemere György, Herczeg Ferenc és Bárony István... Lesz tehát öröm a vendéget és az irodalmat szerető magyar házakban. Mint minden esztendőben, úgy az idén is Singer és Wolfner adják ki az Almanach-ot, a melynek ára díszes kötésben 2 korona.

E l ő s z ó.

Ugy jártam az idei előszó-thémával, mint az, akinek csak egy tőszta van s fölemelvén poharát, ijedten veszi észre, hogy éppen az az egy ember hiányzik, a kire a dolog vonatkozik. Ilyenforma hiányt veszek én most észre az Almanach oldaliban.

Hogyan? — kiálthat közbe Singer és Wolfner. — Mit tudhatja ön előre, ki mindenki fogja olvasni az Almanachot? Hogy lehet ilyesmit állítani?

No-no. Ugy értem, hogy az Almanach íróiból hiányzik valaki, még pedig olyan okból, hogy nem lesz ott az olvasói közt se. Az öreg Jókai hiányzik.

Pedig éppen ő hozzá volna most egy kis szavam, de ő azt már nem hallja. Hát baj biz ez, de ha már belekezdtem, mégis csak elmondom.

Egy nagy londoni kiadó, mr. Jarrold, aki a Jókai és az én könyveimből lefordított az angoloknak egyet-kettőt, így szölt az idén néhány hét előtt a Jókaiak közös magyar kiadónkhoz:

— En sehogys értem ezt az önök viszonyát Ausztriához. Csodálatos komplikált dolog. Senki se tudja azt bizonyosan. Csak sejteni lehet, hogy nem egészen tiszta dolog. Se az egységes birodalom, se a külön királyság.

— Dehogynem, — erősködött a magyar kiadó — nekünk becsületes alkotmányunk van.

— Érti a macska. Ha van, hát mért titkolják? Valami olyan lehet ez a becsületes alkotmány, mint a papucs, hogy csak otthoni használatra való, kivinni nem lehet, — a láb végre is kényelmesen érzi magát benne, de ha nagyot rug vagy ugrik, leesik róla a papucs.

— No hát nem olyan — tiltakozott a magyar kiadó.

— Ezenkint sokan fordulnak meg üzletünkben — folytatta mr. Jarrold — a kik tudakozódnak, hogy nincsen-e valami olyan

könyv, a honnan ki lehetne ezeket érteni. Hát van-e ilyenforma elbeszélő mű az irodalmukban, mert azt én, föltéve, hogy elmés és érdekes munka, lefordíttatnám és elterjeszteném a világban?

A magyar kiadó a homlokára ütött.

— Bizony még nincs ilyen regényünk. Ha azonban ki akarja adni a mi közjogi alapunk ismertetését, egy-két hónap alatt megíratom az ön számára a kiegyezés történetét valamely publicistával vagy historikussal.

Mr. Jarrold elmosolyodott gunyosan.

— Kösönöm sir, de nem kérek belőle. Mit gondol ön, ki olvasná el? Ön az egerekről akar gondoskodni sir és nem a magyarokról. Én ellenben az angolokról akarok gondoskodni és nem az egerekről. Az ördög vigye a száraz dohányt és a száraz könyveket, sir. Regény kell nekem erről és abban se szabad csak egy mese közé ékelni be a közjogi alap konfigurációt, mert a melléklet leírásokat átugorja az olvasó, hanem egy kell fölépülnie az egész regényesnek, a hogy a régi mesebeli kastélyok épültek.

Hát hogy épültek?

— Kacsálában forogtak.

— Nem értem.

— Azt akarom ezzel mondani, hogy a kacsáláb a közjogi alap. Minden ő rajta forogon. A szereplő személyek sorsa, a birodalom, a megoldás, mind úgy legyen megkomponálva, hogy az Ausztriával való viszonyukat plasztikussá tegye és ne látszassék tanítani, hanem csak mulattatni.

— Értem sir, — mormogta a magyar kiadó és gondolkodni kezdett.

A gondolkodóba esés azóta átragadt én rám is, hogy bizony az angol és mégis csak jó ész. Nagy peccsnyét lehetne itt megstátni kis tűznél. Furcsa, hogy eddig nem jutott eszünkbe, holott valóságosan a legjobb és talán az egyetlen mód közjogi helyzetünk tisztázásáért kivetni a világba, ahol még a sajtó sincs arról tájékozva. Panaszkodó országgyűlési beszédek, a delegációkban elpatogott gravamenek mind nem használtak, pedig már annyival is megelégednénk, hogy a követeléseknél, konzulátusoknál valamely néma jelek, zászlók, címerek sejtessék, hogy nem vagyunk osztrákok. De ez se megy. Ezt se akarják. A hagyományos udvari politika szándékosan arra dolgozik, hogy a birodalom kifelé egységesnek látszassék, mint ahogy az ördög is ott, ahol mutatkozik, szereti észre nem véletlenül, hogy a patája szót van hasítva.

Addig-addig gondolkoztam erről, hogy végre is egy indítványnak szántam az Almanach elé, ahol az elbeszélő írók évről-évre összegyűlnek, hogy talán hozzá kellene látni a közjogi alaphoz és belőle meríteni témákat regényekre, novellákra és esetleg apró rajzokra.

Hiszen az igaz, hogy addig kellett volna szólnom, mig az öreg élt. Az öreg tudta volna azt megcsinálni s az ő neve vitte volna szét legjobban a világ minden tájéka felé. Ő tudta, mit tesz az, mikor ebben az országban azt mondják: «a császár nevében», hogy dörög az ég s villámlik, hadi sátrak fehérednek a halmokon s nehézágyus szekerek dübörögnek az utakon, mig ha azt mondják a »király nevében«, megváltozik a kép, mosolyog az ég, sőt a nap, arató lányok dalától hangos az uts fehér bárányok legelésznek a halmokon.

De hiszen gazdag bányá ez. Nem egyet, nem tízet, de ezer elbeszélőni való sujet lehet innen hasítani nekünk, Jókainál kisebbeknek is.

Magamnak is van egy történetem. Alapjában bohóság, de egyenesen idevág. Egy szép amerikai özvegyasszonynak, aki fiskális is egyben, valami Vukovics Mirkó nevű ifjú udvarló, házasságot ígér, pénzt csak ki tőle s azzal egyszer csak se bü, se bá, eltűnik az új világból.

A szerelmes asszonyka busul, haragszik s rábizza a szökevény nyomozását egy magán-detektívre, afféle Scherlok Holmesra,

kodó országgyűlési beszédek, a delegációkban elpatogott gravamenek mind nem használtak, pedig már annyival is megelégednénk, hogy a követeléseknél, konzulátusoknál valamely néma jelek, zászlók, címerek sejtessék, hogy nem vagyunk osztrákok. De ez se megy. Ezt se akarják. A hagyományos udvari politika szándékosan arra dolgozik, hogy a birodalom kifelé egységesnek látszassék, mint ahogy az ördög is ott, ahol mutatkozik, szereti észre nem véletlenül, hogy a patája szót van hasítva.

Addig-addig gondolkoztam erről, hogy végre is egy indítványnak szántam az Almanach elé, ahol az elbeszélő írók évről-évre összegyűlnek, hogy talán hozzá kellene látni a közjogi alaphoz és belőle meríteni témákat regényekre, novellákra és esetleg apró rajzokra.

Hiszen az igaz, hogy addig kellett volna szólnom, mig az öreg élt. Az öreg tudta volna azt megcsinálni s az ő neve vitte volna szét legjobban a világ minden tájéka felé. Ő tudta, mit tesz az, mikor ebben az országban azt mondják: «a császár nevében», hogy dörög az ég s villámlik, hadi sátrak fehérednek a halmokon s nehézágyus szekerek dübörögnek az utakon, mig ha azt mondják a »király nevében«, megváltozik a kép, mosolyog az ég, sőt a nap, arató lányok dalától hangos az uts fehér bárányok legelésznek a halmokon.

De hiszen gazdag bányá ez. Nem egyet, nem tízet, de ezer elbeszélőni való sujet lehet innen hasítani nekünk, Jókainál kisebbeknek is.

Magamnak is van egy történetem. Alapjában bohóság, de egyenesen idevág. Egy szép amerikai özvegyasszonynak, aki fiskális is egyben, valami Vukovics Mirkó nevű ifjú udvarló, házasságot ígér, pénzt csak ki tőle s azzal egyszer csak se bü, se bá, eltűnik az új világból.

A szerelmes asszonyka busul, haragszik s rábizza a szökevény nyomozását egy magán-detektívre, afféle Scherlok Holmesra,

a ki a maga módja szerint csodálatos nyomokon vagy két év alatt kiszimatolja és jelenti, hogy az illető hazament Horvátországba és most ott képvisel.

Nosza felkerekedik hősünk a nagy utra viszi szenvedélye, meg a hajó, meg a vasut Zágrábba, hol egyenest a tartománygyűlés elnökét keresi, hogy mindenképp leljen közbe a kinos ügyt békés elintézésére nézve, magához hivatván Vukovics Mirkót, mire feleli az elnök:

— Valóban van itt egy Vukovics Mirkó nevű képviselő, madame, de ő most Magyarországon, Budapesten végzi a törvényhozási teendőket.

Az asszony gyanakszik, hogy félre akarják vezetni, fűt-fűt kikérdez s csak miután megerősítik mások is, hogy Vukovics most csakugyan horvát delegátus Budapesten, til ismét vasutára és Budapesten tóppan a képviselőházi elnökhöz ugyanolyan kéressel.

— Hát igem, madame, — mondja az elnök — van itt egy Vukovics Mirkó nevű képviselő, de az most Ausztriában, Bécsben végzi a törvényhozási teendőket.

Mrs. Brockley (mert így hívhatják) hiteltlenül rázza szőfőjét. A mi lehetetlen is lehetetlen, de mert másként is megerősítik, hogy való ami való, Vukovics most magyar delegátus Bécsben, rászánja magát az oda-utazásra, felkerekedik Bécsben a delegáció elnökét.

Keresi, keresi, de azt mondják, már éppen tegnap végezte be dolgaikat a delegáció, tehát szétszórózt, következésképp elnöke sincs. Mrs. Brockley túrlame ezzel kimerül, abbahagyja Vukovics üldözését, tudja isten melyik városban és melyik országban hoz azóta törvényeket, madame megelégszik most már a tapasztalatla megírásával, melyeket a »New York Herald«-ban tesz közzé, hogy Európában voltaképp csak egy törvényhozás van, mely mint a cséplőgép, vándorol egyik helyről a másikra és egy

* Almanach az 1905. évre. Szerkesztő Mikszáth Kálmán. Egyetemes Regénytár. XXI. évfolyam 4-5. kötet. Singer és Wolfner kiadása. Ára díszkötésben 2 korona.

gozott élelmi cikkeket. Az országos és heti vásárok alkalmával az elhelyezésnél előnyben részesüljön a helybeli a vidékivel szemben és az öregebb iparos az ifjabbal szemben, ez utóbbiakra nézve irányadóul az iparigazolványok kelte fog szolgálni. — Az igen érdekes és közgazdasági szempontból szerföltött lényeges szabályzat tárgyalására a jövő hét elején folytatódólagos ülésre fogja összehívni a tagokat az elnökség.

— **(Az első hó.)** A lombfoltos sivar ősz után tegnap reggel az első hóval beköszöntött a poetikus tél Kolozsvárra is. A hab-fehér finom pillék hajnalhasadtával kezdettek hullani s a nagyváros arra ébredt, hogy fehér, ha az a házak és a paloták teteje. Az utcákon rövid élete volt a finom kis fehér pilléknek. Kora reggel már csak a házak teteje volt fehér. A felkelő nap innen is eltüntette csakhamar a fehér takarót. Sár, locs-pocs és piszkos csatornavíz lett belőle. A kik későre keltek fel, talán nem is vettek tudomást a változásról, a mely meghozta a hőmérsék alászállását is. Este 0 ponton állott a higany a hőmérőben. A második hó talán állandóbb lesz és a sétatéri tó vizét is jéggá fagyaltja. Akkor aztán vége lesz a sok szobában ülésnek és korozásnak. Az élet a jégén feltámad s reggeltől estig prémes bundában burkolódzott, kipirult arcú leányok, fess asszonyok és fiatal urak hasitják korcsolyáikkal a jég sima tükre.

— **(A kultuszminiszter és a lapok.)** Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter az összes tanfelügyelőségekhez s így a kolozsvári tanfelügyelőhöz is „bizalmas” rendeletet intézett, a melynek lényege az, hogy az iskolák számára megrendelhető olvasmányok közül zárják ki a politikai tartalmú lapokat, ideértve a tanügyi politikai tartalmú lapokat is. A rendelet oly bizalmas, hogy csak sajátkezűleg bonthatja föl. Nem elégszik meg a miniszter a pusztá jelentéssel, hanem követeli, hogy a számadásokkal együtt a lapokra vonatkozó postai vérvényeket is küldje be. A miniszter ezt a rendeletét valószínűleg azért adta ki, mert rájött, hogy az iskolák sohasem járattak kormányparti lapokat, ami ellen bizony alapos kifogása van a miniszter urnak:

— **(Halálozás.)** Egy köztisztvisletben álló öreg ur hirtelen elhunytól vesznék hirt. Biderman Alajos, nyug. uradalmi erdész, kolozsvármegye törvényhatósági bizottságának tagja — mint részvéltel értesülünk — e hó 10-én, 82 éves korában elhunyt. Az öreg ur, ki mint bizottsági tag, ép olyan elismerés méltó tevékenységet fejtett kolozsvármegye törvényhatóságának életében, mint a milyen gazdag tapasztalat, kiváló szaktekintély volt erdészeti ügyekben, élte utolsó napjait frissen, fiatalosan járt-kelt s csak pár nap előtt kényszerítette ágyba betegsége és előrehaladott kora. Az elhunyt Biderman József főszolgabíró édesatyját, Mikó Imre táblabíró pedig apóstól gyászolja. A család a következő jelentést adta ki a gyászbeszélő: Alólirottak fájó érzéssel tudatják, hogy a hű és gondos férj, szerető édes és nagyapa Biderman Alajos, nyug. uradalmi erdész, Kolozsvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, folyó hó 10-én, munkás életének 82-ik és boldog házasságának 47-ik évében, néhány napi szenvedés után elhunyt. A drága halott földi maradványa folyó november hó 12-én, d. u. 3 órakor fog Majális-utca 10 szám alatti lakásáról róm. kath. egyházi szertartással a helyi köztemetőbe örök nyugalomra elhelyeztetni; az engesztelő szent mise-áldozat pedig f. hó 14-én d. e. 10 órakor lesz megtartva a Mátyás király-téri templomban. Munkás élete után kiérdemelt nyugalma legyen csendes! Biderman Alajosné sz. Szakács Gizella, bánatos neje. Biderman Berta férj. Mikó Imréné, Biderman József, gyermekei. Ifj. dr. Mikó Imre, dr. Mikó Erzsébet, Mikó Miklós, Mikó István, Biderman János, ifj. Biderman József, Biderman Jenő, unokái. Mikó Imre, veje. Mayr Mariska, menyje.

— **(Bucsuéstély.)** Sincky Julia kolozsi tanítónő tiszteltetésére, kit a vallás- és közoktatásügyi miniszter a kolozsvári áll. tanítónőképzővel kapcsolatosan fennálló gyakorlóiskolához tanítónőül nevezett ki, Kolozson, a „Korona Szálloda”-ban bucsuéstélyt rendeztek tisztelői.

— **(Nyilvános köszönet.)** Feledhetlen egyetlen fiam elhunyt alkalmával annyian fejezték ki őszinte részvéttüket kosszoru küldéssel, szóval és írásban, hogy lehetetlen ez idő szerint bánatos szívemmel külön-külön köszönetet mondani. Aldja meg az Isten mindnyájukat, hogy nagy fiamaimunkat jóindulatukkal enyhíteni kegyesek voltak! Különösen mondunk hálás köszönetet a kereskedelmi akadémia mélyen tisztelt igazgatóságának és tanári karának, kik két évén keresztül atyai jószággal nevelték fiamat, az ifjúságnak, kik őszintelen barátságukba fogadták fiamat s oly szépen megnyilatkozó részvételt vettek részt az utolsó menetben. Isten óvja mindnyájukat nem ekkora, hanem a legkisebb bánattól is. Bójt he László és családja.

— **(A telefon reformja.)** A telefon körül a kereskedelmiügyi miniszteriumban reformokat terveznek. A jelenlegi helyzet valószínűleg még a jövő évben gyökeresen meg fog változni. Az állam ugyanis az összes telefonhálózatokat magához váltja és egy szervezett s a közönségnek nagy előnyöket nyújtó, ugynevezett telefon-monopoliumot létesít. A reformoknak legkiemelkedőbb pontja az, hogy ezentúl a bevezetés teljesen ingyenes lesz s a használati díjat egész évre 12 koronában állapítják meg. Az egész országban telefon-zónákat állítanak fel, a beszélgetések díjait ezekhez szabják. A megalkotandó törvényjavaslat értelmében jövőre a felhívó fizet megfelelő díjat, a mi a városban, mint első zónában, egy beszélgetésre, három percenként számítva, 3 fillér lesz. A második zónában 5 fillér és így tovább. Három percnyi budapesti beszélgetés legfeljebb egy koronába kerül az új díjszabás szerint.

— **(Mészárosok mozgalma.)** A kolozsvári ipartestület mészáros és hentes ipari

szaksztyálya holnap, vasárnap délután 4 órakor az iparos egylet gyűléstermében (Mátyás király-tér 23. sz. emelet) közgyűlést tart, a melyre az összes mészáros és hentes iparosokat ez uton is meghívja az elnökség.

— **(Templomfosztogatás kegyes célból.)** Ily címen megírunk volt, hogy Linkai Biri a kegyesrendiek templomából zászlócskákat és oltárterítő darabokat vitt el lakására és ott oltárt készített magának a szent tárgyakból. Az illető tegnap megjelent szerkesztőségünkben és kért: jelentőnk be, hogy nem ő volt a templomfosztogató. Az igazság érdekében ezt szívesen konstatáljuk.

— **(Négy év óta felfüggesztett rendőrkapitány.)** Bocz József mintegy nyolc éve került Kézdivásárhelyre rendőrkapitánynak. A fővárosi államrendőrségnél volt alkalmazva azelőtt mint rapidiás. Kézdivásárhelyre tábornoki egyenruhában vonult be és azzal az elhatározással, hogy rendet csinál majd a rebellis székel városban. Miután a 8 tagból álló rendőrséget budapesti mintáira szervezte, nyakra-főre büntetett mindenkit akár volt oka rá, akár nem. A büntetéspénzeket aztán elfelejtette bevezetni a naplókba s az által hivatalosan lefoglalt hamis borok is elpárologtak — értetlen módon — a jól bedugaszolt hordókából. Több feljelentés után Bartók Károly akkori polgármester felfüggesztette állásától és ellene a vizsgálatot bevezette. A törvényszék azonban felmentette Bocz Józsefet a vád alól azon indoklással, hogy annyira tudatlan ember, hogy egy város rendőrségének élén meg nem állhat s a mit tett azt sem tette más indokból, mint tudatlanságból. A tudatlanságot pem büntetheti a kir. törvényszék. A kézdivásárhelyiek pedig nem voltak hajlandók az ítélet után visszafogadni rendőrkapitánynak Bocz Józsefet. Bocz azonban mindent elkövetett, hogy visszanyerhesse állását. Nagy befolyású protektorait, köztük Selyei miniszteri tanácsost is mozgósította. Azok meg is tették minden lehető, de a város hajthatatlan maradt s még a miniszteri intézkedéssel is szembe szállott. Mult hó 16-án elmúlt már négy éve, hogy Bocz J. felfüggesztetlet állásától. Ezen hosszú idő alatt egyebet sem tett, mint egyenként elvágta minden utját annak, hogy valaha visszatérhesse Kézdi-Vásárhelyre. Egy ideig egy zuglatot adott ki s abban meghurcolt mindent és mindenkit, intézményeket, személyeket, testületeket, egyeseket, kikben ellenséget velt, amde a boszu azoknak nem értett, kiket sújtani akart, de őt magát tönkretette. Szóval Bocz Józsefnek csak egy ellensége volt, t. i. saját maga. A városi tanácsot is megrágalmazta. Ezért 3 hónapi fogháza ítélte a budapesti kir. törvényszék esküdtbíróasága. A beadott semmisségi panaszt a Curia a napokban utasította el. Ennélfogva a rendőrkapitánynak a 3 havi fogházbüntetést le kell töltenie. Volt neki még egy másik becsület sértési ügye, melyet egy nő sérelmére követelt el szintén saját utján. Ezért a budapesti büntető törvényszék szintén egy hónapi fogháza és 200 korona pénzbüntetésre ítélte. Ezt az ítéletet is jóváhagyta a kir. ítélőtábla. Ezt a büntetést is nem sokára ki kell töltenie. Ezek után valószínűleg a nagy befolyású pártfogók is visszavonulnak s szabad utat engednek a törvény folyásának. A kézdivásárhelyiek már nagyon megunták az áldatlan állapotot s várják a végleges megoldást, mi nem lehet más, mint az, hogy végképp megszabadulnak négy év óta felfüggesztett rendőrkapitányuktól.

— **(Jóslat.)** Budapestről írják nekünk: Az ismert osztálysorsjegy-főelárusító cég, Kiss Károly és Társa bankháza tulajdonosának éveken ezelőtt egy cigányasszony megígulta, hogy az általa árusított sorsjegyekkel a szerencse minden 5-dik sorsjátéknál fog bámulatatosan kedvezni. A jóslat tényleg bevált, amennyiben Kiss Károly és Társa az 5-dik és 10-dik sorsjátéknál óriási nyereményeket fizetett ki vevőinek. A közönség most természetesen még nagyobb feszültséggel várja a 15-ik most kezdődő sorsjáték eredményét. Ugyesülvén közismert hiedelem, hogy a 15-ik sorsjátékban ismét ezen bankház sorsjegyei lesznek a legszerencsésebbek, minőlfogva a Kiss bankház sorsjegyei rendkívül nagy keresletnek örvendenek.

— **(A hetivásár árai.)** A csütörtöki hetivásár árai Kolozsvárra ezek voltak: Gabona 50 kilónként: buza 9-9.70 K., rozs 7.60-7.80 K., tengeri 8.50-8.60 K., zab 6.30-6.50 K., takarmányrépa 7.30 K., jobb 7.50-8.20 korona. Liszték: buzdara 34 K., 0 sz. 33 K., 1-es 32 K., 2-es 31.40 K., 3-as 31 K., 4-es 30.60 K., 5-es 30 K., 6-os 29 K., 7-es 28.60 K., 7-es teljes 28.80 K., 8-as 15 K., rozs 26 K., malé 21.20 K., szilárdítlan 22.70 K., derce 18.20 K., korpa 12.40 korona. Állattársár. Eladatok: 272 drb. szarvasmarha, 9 drb. 16, 36 drb. juh. A sertésvásár zárva. Szarvasmarha darabja: fejős tehén 180-220 K., javított tehén 180-200 K., mustra tehén 100-120 K., éves borjú 40-80 K., szopós borjú 24-38 korona. Ló: közönséges ígás párja 120-240 K., közönséges hidas drbja 50-130 korona. Juh párja 16-20 K. Sertés vásáron kívül, kilónként elősúlyban: egész hizott 1 K., 1.02 K., félhizott 90-92 fill., sonkának való 80-84 fillér. Husok kilóval: marhahús 80 fill., 1.04 K., sertés 1.28-1.80 K., borjú 72 fill., 1.20 K., zsir 1.60 K., hárj 1.60-1.80 K., zsirszalonna 1.44-1.60 K., enniváló szalonna 1.60 K., császárszűz 2 K., füstös oldal 2 K., nyers kolbász 1.40 K., füstös kolbász 1.60 K., szalámi 4 K., nyers sonka 2 K., főzve 5.20 K. Majorság párja: csirke 1 K., 1.60 K., tyúk 2-4.0 K., sovány ruca 3 K., hizott 4-5.20 K., sovány liba 4.80-5 K., kövér liba 7-10 K., pulyka 6-9 K., tojás 3 dr. 40 fill. Takarmány: Egy piaci szekér szén 60 K., szalma 20 K., zsúp párja 52 fill. Tuzifa egy piaci szekérrel 5-12 K., 4 kbm. 20-25 korona.

— **(Az arab, ki nem tud magyarul.)** Hercsy Abdallah József arab származású budapesti kereskedőnek nemrég meggyűlt a dolga a marosvásárhelyi ügyességgel. Az arab ur valami üzleti ügyben lerándult Marosvásárhelyre, hol a vasúti állomásnál egy szolgálatban levő szolgát, mivel gorombán bánt vele, megütötte és nagy magyarosan jól össze szidta. Abdallah uram váltig bizonygatta, hogy a vád

alaptalan, már csak azért is, mert ő csak németül és arabul tud beszélni. Az érdekes ügyben tegnapelőtt tartotta meg a főtárgyalást a marosvásárhelyi kir. törvényszék, a melyen a vádlottat hatóság elleni erőszak és becsület sértés vétsége miatt 2 napi fogháza és további 1 napi fogháza átváltoztatható 10 korona pénzbüntetésre ítélték. Felek az ítéletben megnyugodtak s így az jogerőre emelkedett.

— **(Egy körözött tolvaj elfogatása.)** Weisz Zsigmond körözött tolvaj tegnap Kolozsvárt letartóztatták. Weisz legutóbb Gyulafehérvárt lopott Molnár Sándor kereskedőtől egy ezüst óra láncot és egy téli kabátot. A láncot már előbb eladta, a téli kabátot egy öszeresnél akarta értékesíteni. Egy detektív ép akkor ismerte fel, a mikor az öszeressel alkudott a kabát fölött. Weiszot visszatoloncolják Gyulafehérvárra.

— **(Feleséggyilkos vasúti őr.)** A brassói törvényszék, mint esküdtbíróaság — mint onnan írják — tegnap érdekes ügyben ítéletezett. Tárgyalásra került Székely Lajos vasúti őr szándékos emberölési ügye, ki a feleségét március hó 15-én agyonlőtte. Az esküdték Székely Lajost erős felindulásban elkövetett súlyos testi sértés büntetésben találák bűnösnek, mire a törvényszék a vádlottat két évi börtönrre ítélte. A büntetésből 6 hó vizsgálati fogságot kiöltött nek vett a bíróság.

— **1500 koronát kereshetnek meg** havonként intelligens, jó föllépésű egyének (nők is) egy nagyszabású új irodalmi várlalat terjesztésével. Korvin Mátyás Erdélyi Könyvkereskedő Részvénytársaság Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 21.

x **Kérelem.** Folyó hó 8-án este 7 óra körül elveszett az Óvárban egy zsemle színű, nőstény tacskókutya (daxi). Kükü névre hallgat. Acél nyakláncán a 23, 25 vagy 26 számú cinkus van. A megtaláló sziveskedjék a Ferenéz József-ut 2. szám alá (I. em. jobbra) beadni, a hol 20 korona jutalomban részesül.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, szombaton, nov. 12-én:

A hajduk hadnagya

Eredeti nagy operette 3 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, vasárnap november hó 13-án:

Délután 3 órakor leszállított helyárrakkal:

Bánk-bán.

Este 7 órakor rendes helyárrakkal:

Flórika szerelme.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szombat: A hajduk hadnagya (b. 41. sz.)
Vasárnap d. u. III. ifjúsági előadás Katona József emlékeztetésre: Bánk bán.
Vasárnap este: Flórika szerelmé (b. 41. sz.).

* **Denevér.** Tegnap este a Denevér ment. A sokszor adott operett még mindig tudott közönséget vonzani. Az előadás megütötte a mindennapi előadások mértékét. A közönség többször megtapsolta a darab szereplőit.
* **Vasárnap este** dr. Moldován Gergely kedvelt népsziműve a „Flórika szerelmé” kerüli színre, Károlyi Leonával a Flórika szerepében.

Táviratok

A politikai helyzet.

Budapest, nov. 12.

A politika most a folyosóra szorult. Folytak a találgatások és jóslások, de Tisza jár kel, mint az örök rejtély és terveiből nem tud senki semmit.

Egy órákor nagy tárgyalásokat folytatott Andrassy Gyulával, majd Khuennel és később megjelent Wekerle Sándor is, a kivel hosszabban beszélgettek.

A jóslások holnapra jelzik a politikai élet szenzációját.

Kossuth Ferenc beszámolója.

Budapest, nov. 11.

Kossuth Ferenc vasárnap a párt több tagjának kíséretében Czeglédre utazik beszámolót tartani. A czeglédiek nagy ünnepségekkel fogadják a függetlenségi párt elnökét.

Felmentett újságíró.

Budapest, nov. 11.

Fényes László királýsértésért, igaztásért helyezett vád alá a kir. törvényszék, két erős hangú cikkért, melyet a chlopy-i hadparancs megjelenése alkalmából írt.

Az esküdtszék felmentette Fényest az ellene emelt vádak alól.

Apponyi interpellációja.

Budapest, nov. 11.

Apponyi szombaton meginterpellálja a miniszterelnököt, hogy miért nem csatlakozik az Egyesült Államok béke-akciójához, melylyel a háboru megszüntetését célozzák.

A király — Roosewelthez.

Budapest, nov. 11.

Ó Felsege üdvözlő táviratot küldött Roosevelt-hez újból történt megválasztása alkalmából.

Megszökötti sikkasztó végre-hajtó.

Budapest, nov. 11.

Fodor Károly fehérgyarmati végrehajtó, több ezer korona elsikkasztása után, megszökött és a nyomozás adatai szerint, Amerika felé vette útját.

Zenta város panamája.

Zenta, nov. 11.

Latinovits Pál főispán vizsgálatot tartott a város ügykezelésében és a nagymérvű szabálytalanságok és visszaélések miatt, Budás Andor ipari tanácsost felfüggesztette.

Megye bizottsági tagok választása Hunyadmegyében.

Maros-Illye, nov. 11.

Ma történt meg a megyebizottsági tagok választása, melyre különösen az illyei és dobrai járásokban Vilád Aurélék nagyon szervezkedtek.

A választás a magyarság fényes győzelmével végződött, amennyiben 10 tag közül 9 magyar jutott be.

Román képviselők a népoktatási törvény ellen.

Budapest nov. 11.

A szabadelvű párt román képviselő tagjai ma délután tisztelegtek Serbán Miklós vezetőse mellett a miniszterelnöknél, kifejtve álláspontjukat — mely egyezik az egyházi memorandumokkal — a népoktatási törvényjavaslat ellen.

A miniszterelnök megígérte, hogy a méltányos sérelmeket orvosolja.

Pártszervezködő gyűlés Margittán.

Budapest, nov. 11.

Margittán e hó 13-án a függetlenségi és 48-as párt szervezködő gyűlést tart, a melyre szombaton délbén a gyorsvonattal Nagyváradon át Margittára utaznak Szatmári Mór, Bakonyi Samu, Papp Elek és Olay Lajos képviselők. A képviselők szombaton este lesznek Nagy-Váradon és reggel mennek Margittára a vasárnapi gyűlésre.

A bécsi gyilkosok.

Budapest, nov. 11.

Párisból jelentik: Hamard rendőrfőnök ma levelet kapott Klein Franciskától, melyben azt írja, hogy leleplezéseket akar tenni Szikora meggyilkolása ügyében.

A rendőrfőnök még nem hallgatta ki a gyilkos asszonyt.

A japán—orosz háboru.

— Legújabb hírek. —

Budapest, nov. 11.

Londonból jelentik: Annyitény, hogy Stössel fegyverszünetet kért, de a japánok szakadatlanul ostromolják Port-Arturt, ahol tifusz járvány lépett fel és rettenetes pusztításokat visz véghez. A halottak temetetlenül fekszenek az utcákon. Stössel felakasztatta kínai szakácsát, a ki a japánok szolgálatába szegődött.

Pétervárról jelentik: Alexejewet, aki ma érkezett meg Pétervárra, óriási tüntetéssel és macskazenével fogadták.

Londonból jelentik: Port-Arturból, a városból az oroszok kivonultak, az egész város lakatlan, a japánok azonban nem vonulhatnak be, mert az erődök tüzelése ezt nem engedi meg. Nogi tábornok és Stössel tábornok már a békefeltételről tárgyalnak.

Arról van szó, hogy az oroszok megadják magukat, ha a japánok biztosítják, hogy a kikötőben lévő orosz hajók kimehetnek, mely esetben a hajókat az oroszok egy semleges kikötőben leszerelnék. Ezáltal az oroszok nagy vagyont takarítanak meg.

Ha a japánok nem fogadják el ezt a feltételt, Stössel a hajókat felrobbanthatja.

A bombázás különben folyton tart. Az oroszok a liaotesani erődökben igen tartják magukat, a japánok most minden erejüket ez ellen koncentrálik. Ha a japánok Stössel föltételeit nem fogadják el, még hetekig eltarthat, amíg a várat a japánok beveszik.

REGÉNY.

Rég mult időkbl.

Írta: Szabóné-Karay Anna.

(40.)

— Hála Istennek még nincsen halott, hála Istennek az ő szeretett fia még nem egészen gyilkos.

Ekkor hirtelen odakapott kebléhez. Hogyan lecsendesedtek ott a viperák! Hogyan hordja ő keblében egész nap azt a vértől ázott bársony fűveget!

Kívette kebléből, a sirba dobta és ráhánta a földet. — Mégis volt amit eltemessen.

Újra bement, világot gyújtott, leült. Amina ágya mellé és hol egyik, hol másik orvosságot vette elő, hol a sebet kötözte újra be, hol a gyorsforralón tejet, vagy teát készített, ápolta éjjel nappal lankadtan nagy betegét, egy hétig háza sem ment. De nem is várta otthon senkisé. Bejelentette, hogy elutazik egy nagybeteg rokonát látogatni s ápolni, senkinek sem tűnt föl a készülődés, melyet elutazása előtt végezett.

XIV.

Szegény Elek javulása igen lassan ment. Dacára a sok orvosnak, kik betegyágról külvették, életveszélyben forgott, mert a háboruban kapott s csak félig gyógyult seb újra felfakadt.

Amde a sors irgalmas volt a szegény anyá iránt, nem akarta, hogy csak azért találta légyon föl valóságos, édes fiát, hogy átadja a sirnak, meghallgatta forró imáját, megjutalmazta önfeláldozó ápolását, a sir széléről vissza vitte az élok közé.

Lassan, lassan felépült s Kendeffyné boldogsága határtalan volt, midőn megtudta, hogy Elek nem csak testileg, de szellemileg is mentve van. Mert Elek a nagy vérvesztéstől tökéletesen visszanyerte elméje tisztaságát.

Egy izben ott ültek a friss levegőn a kert rózsáktól árnyalt lugasában s a grófnő egy mesét mondott a lábbadozó halvány betegnek, elmesélte neki azt a történetet, melyet nemrég Boris mondott el ő neki, melyből megtudta a szegény fiú, hogy tulajdonképen ki ő?...

Elek könyezve borult anyja nyakába. A grófi cím, a nagy gazdagság hidegen hagyta őt, — minek az, ha nincsen kivel megosztani? — de borongó, bánatos lelkének oly jól esett, hogy nem áll egyes egyedül a nagyvilágban, van édes anyja, a ki szereti őt és van frére, a kit becsül.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉ R.

A 13-ik osztálysorsjáték

1904. nov. 19-én és 20-án

megtartandó húzásához

Osztálysorsjegyek

az eredeti áron vehetők

1/1	1/2	1/4	1/8
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1-50 kor.

Erzsébet-szanatorium sorsjegyek

húzás 1904. decz. 1-én

főnyeremény 30,000 korona

rendes napi árfolyamon kapható nagyobb tételben is.

Vidéki megrendeléseket szívesen fogadunk és azonnal elintézzük.

A Magyar Észámtoló és pénzváltó-bank erdélyrészi fiókszátyánál

Kolozsvár, Mátyás király-tér 29. sz.

(Bánffy-palota.)

A világhírű Müncheni sör Pschor-Brau

poharanként is kapható

Deák Ferencz-utca 8. sz.

tisztelettel: PFERSCHY J.

Borszéki gyógy-borvizet

fogyasztó nagyon tisztelt közönséget van szerencsénk értesíteni, hogy

Kolozsvárt (Postakert-utca 7-ik szám alatt) Wertheimer Áron urnál
gyógyvizeinkből, ugymint: „Főkút, Kossuth-kút és Boldizsár-víz” legjutányosabb határozott ár mellett, üvegcsereivel összekötött nagy raktárt létesítettünk, a honnan a **Borszéki gyógy-borvizben!**
Vízünk kapható: nevezett főraktárban, üzletekben, gyógyszertárakban és szállodákban! Fürdő-vállalat.

Árverési hirdetmény.

Alólirott, mint a vb. Basa Gergely székiyokcsárdi cég (tulajdonos Szabó Sándor) csődtömegének gondnoka, a csődválasztmányának 1904. évi november hó 10-én tartott ülésén hozott határozata következtében ezennel közhírré teszi, miszerint a csődeltárban 1—299. 305—849. és 855—1218. tételek alatt felsorolt és összeirt

ingóságok és kintlevő követelések Székely-Kocsárdon 1904. dec. hó 1-én d. e. 9 órakor

vagyonbukott üzlethelyiségében, illetve szőlőjében nyilvános szóbeli árverésen alólirott által azonnali készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek el fognak adni.

Részletes árverési feltételek és a csődeltár az árverés napjáig délelőtt 8—12 és délután 2—4 óráig tömeggondnoknál Tordán, az ingóságok pedig az árverés előtti napon délelőtt 9—11 óráig és az árverés napján 8—9 óráig Székely-Kocsárdon tekinthetők meg.

Torda, 1904. évi november hó 10-én.

Dr. Mezei Géza,
tömeggondnok.

3672 1—1

Árverési hirdetmény.

A földmívelésügyi miniszter urnak 84240 — 1903. számú rendelete alapján a sólyomtelki volt urbéresnek tulajdonát képező 50. sz. k. hold tölgy épülete, bányafa és tűzifa termelésre alkalmas

5410 tömör köbméter fatömege 16000 (tizenhatezer) korona kikiáltási ár alapul vétele mellett nyilvános szóbeli árverésen 1904. évi november hó 21-én délelőtt 10 órakor Sólyomtelken a község-házánál el fog adni.

Az árverezési feltételek a kolozsvári m. királyi járási erdőgondnokságnál (Kolozsvár, Mikó-utca 16. szám alatt) bármikor megtekinthetők.

Sólyomtelke, 1904. november 8.

Id. Szappan Péter,
urb. elnök.

3675 1—1

Szám: 2—1904.

3673 1—1

Faeladási hirdetmény.

A lapupataki volt urbéresnek erdejében eladásra engedélyezett 187-51 K. holdon található **összes tölgy- és cserfa tömeg** mely részben cserkéreg termelésre, részben vékonyabb épületi és haszonfára, szőlőkaróra alkalmas, 1904. évi november hó 30-án d. e. 10 órakor Lapupatak község-házánál zárt írásbeli ajánlattal egybekötött szóbeli nyilvános árverésen el fog adni.

Kikiáltási ára: 10000 korona.

Utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Becslés és árverési feltételek Lapupatakon a körjegyzői irodában (Kolozsm.) és a m. kir. erdőgondnokságnál Hidalmáson (Kolozsm.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Lapupatak, 1904. október hó 26-án.

Geley Gyula s. k.
urb. jegyző.

Lehenye Pál s. k.
urb. elnök.

HOGY EGÉSZSÉGÜNKET ÓVJUK, IGYUNK

K-IMPÉR „RÉPÁTI”

BÁTHORI-FORRÁS ÉGŐVÍZES GYÓGY-SAVANYÓVÍZET

M. Kir. Borszéki gyógy-borvizet 1904. évi. 12. sz. 12. sz.

Uj üzlet!

A „**Kalapkirály**” kalap és sapka raktárát!
Kolozsvárt, Mátyás király-tér (Főtér) 17. sz. alatt.

Uj üzlet!

Magyar Általános Üggyvivőség

hatóságilag engedélyezett kölcsönkövetítő és ingatlan adás-vételi vállalat

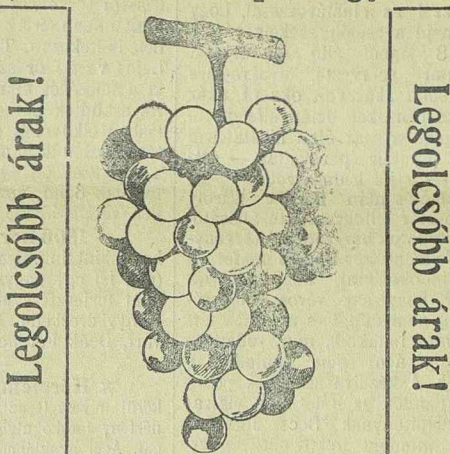
Kolozsvárt, Unió-utca 6. szám.

Pénzkölcsönök közvetítünk: föld birtokokra és házakra, bárhol fekszenek — 4—4½% kamat mellett. 3621 5—5

Drága kölcsönök felcseréltetnek olcsóbb kölcsönökké. Tisztviselők, tanárok, bírák, katonatisztek, nyugdíjasok olcsó törlesztéses kölcsönt kaphatnak 5—15 évre **kezes nélkül!**

Kereskedők, iparosok, magánosok kezesség mellett kölcsönt vehetnek. Telefonszám: 530. Minden ügy 6—7 nap alatt elintéztetik! Vesszünk és eladunk házakat, erdőket, földbirtokokat, bányákat. — Képviselek kerestetnek.

„Milleniumtelep” Nagyósz.

Szép és tartós szőlője
csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarországot legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Dr. BIRÓ-féle 8650 11—1

RHEUMA-SZESZ

Kipróbált szer mindennemű 1 üveg ára: 1 kor.
Csúszos fájdalom ellen. 1 üveg ára: 1 kor.
Kapható: a „Wolff” gyógyszerárban, Kolozsvárt.

Egyszerű 3676 1—1

nőiruha varrónő

mivel ismeretsége még nincsen, ez uton ajánlkozik házakhoz **jutányos árban.**
Czím megtudható a kiadóhivatalban.

Eladó alma!

Gróf Teleki Sászló Gyula

kendi-lónai kertészetéből jutányos áron eladók a következő almajajok:

70 métermázsza	Batul	3664 2—2
60 „	Baumann-serette	
20 „	Pojnyik	
11 „	Szászpapalma	
15 „	Török Bálint	
30 „	Sóvári.	

Nevezett almajajok gondosan kézzel voltak szedve és hibátlanul. — Rendelést elfogad az uradalmi intézőség Kendi-Lónán.

Eladó

Kolozsvárt, az Unió-utcában, két egymás mellett levő **emeletes ház,**
a Rózsa-utcában pedig egy **földszintes ház.**

Részletes értesítés kapható:
Dr. Czikmántori Ottó ügyvéd
irodájában. 3442 3—4

Minden család pénzt takarít!!!

3662 5—

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem. kávé készlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45	Remek 6 szem. vászon Damaszt Garritura csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törölköző 6 db csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég esodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.15	30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég Gyöngy vászon csak f. 5.45
50 rőfös vég bőrvászon csak f. 8.25	50 rőfös vég irlandi vászon csak f. 9.45	50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10.40	30 rőfös vég jó minőségű chiffon csak f. 4.65
30 rőfös vég csikos Kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és kockás 1-ma Kanavász csak f. 4.65	30 rőfös vég finom Kanavász csak f. 5.40	35 rőfös vég Kanavász különlegesség csak f. 6.40
Remek női ing vászonból, kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chiffon ing schweiz himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló Corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45
Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr hosszú és 1½ mtr széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 mtr hosszú, 1½ mtr széles csak f. 1.05	Nemzetközi keresk. üggnökség Budapest, Kerepesi-út 65. sz. I. em.	Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 3.95
			Remek Cashmir paplan minden színben csak f. 3.55

Szőlő-oltványok!

amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege- és borfajokból, teljesen fajtisztán, tökéletesen forrott, dus gyökérzetű példányok, szokványminőségben, mérsékelt áron, őszi vagy tavaszi szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél Medgyesen, (N.-Küküllő-m.) 4—10

Tulajdonos: CASPARI FRIGYES, okleveles szőlész, az erdőlyrészi sz. gazdasági egyet szőlészeti és borászati szakelőadója, Barbu A. Stirbey herceg romániai szőlőtelepeinek igazgatója, Nagy-Küküllővármegye volt szőlészeti biztosa stb.

Lugas szőlő-oltványok szintén mérsékelt áron. Készlet 3 millió. Képes árjegyzék ingyen, bérmentve.

Oltványaim az idén szebben fejlődtek mint valaha, mert a száraz időszak alatt 4 nagy vízmű által naponta 2 millió liternél nagyobb vízmennyiséggel lettek öntözve!

Páratlan a maga minőségében!
A világhírű erdélyi hegyaljai tisztán kezelt valódi és természetes **ÖTVÖS-BOROK!**

ÖTVÖS DÁNIELNÉ bornagykereskedő pincéjéből Kolozsvárt, Óvár, Bocskay-u. 1.

Ajánlja különlegességeit: Leányka, Asszu édes, Asszu finom, Sauvignon, Samillon, Muskotály, Rizling, Som, Egri bikavér és Carbenet.

A Müncheni „Pshor” és I. „Pilseni” sörfőzdeknek erdélyrészi vezérképviselője.
A sörök október hó 10 én kerülnek forgalomba. 3541 15—100

Minden megbízást teljesít. — Nagyban eladásnál magas jutalék. — Üvegek kölcsön.

Bizományi raktárak:

Fuhrmann Károly fűszerkereskedő Vesselenyi Miklós-utca 6. Telefon 429. — Adi László fűszerkereskedő Deák Ferenc-utca 17. Telefon 470. — Körösi Ákos fűszerkereskedő Tivoli és Deák Ferenc-utca sarok. Telefon 433. — Kövendi Károly Kossuth Lajos-utca. Haller-ház. — Veress László Monostori-út 35. Telefon 401. — Bühm Konrad Jókai-utca 11. szám. Telefon 305. — Irimias Tivadar Arany János-tér 2. — Nyisztor Gergely Hunyadi-tér 6. — Balogh János Trefort-utca 20. — Bárdi Sándor Akácfa-utca 8. — Nyikora Anna Rudolf-út 64. — Kondász Dániel Mátyás király-tér 25.